

36

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-21 Nr. (16.3-42) SD - 3671

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia svarstyti patobulintą Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai 2017 m. birželio 19 d. svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime ir patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės aplinkos departamento Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus pateiktas pastabas ir suderinti darbo tvarka. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šeimos ir bendruomenių departamento (direktorė – Daina Urbonaitienė, tel. 8 706 68131, el. p. Daina.Urbonaitiene@socmin.lt) Vaikų skyriaus vedėja Dainora Bernackienė, tel. 8 706 64225, el. p. Dainora.Bernackiene@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projektas Nr. 1, 8 lapai.
3. Įstatymo projektas Nr. 2 ir jo lyginamasis variantas, 4 lapai.
4. Įstatymo projektas Nr. 3 ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.

5. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 11 lapų.
6. Įstatymo projekto Nr. 1 antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
7. Įstatymų projektų derinimo pažyma, 3 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PATOBULINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKŲ IŠLAIKYMO FONDO
ĮSTATYMO NR. X-987 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 17 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO BEI
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493
30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti patobulintam Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo bei Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Prašyti Lietuvos Respublikos Seimą nurodytus įstatymų projektus svarstyti skubos tvarka, nes:

2.1. įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“, trečiojo skirsnio „Viešojo sektoriaus efektyvumo ir skaidrumo didinimas“ 13 punktą, planuojama pakeisti Vaikų išlaikymo fondo administratorių ir perduoti šį fondą administruoti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, nustatyti šio fondo išmokų perskaičiavimo taisykles, išplėsti ir sukonkretinti išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus, mažinant administracinę naštą pareiškėjams ir efektyvinant skolų atgavimo procesą, ir nurodytus tikslus įgyvendinančius teisės aktus numatyta Lietuvos Respublikos Seime svarstyti 2017 m. birželio mėn.;

2.2. nurodytų įstatymų projektų įsigaliojimas numatytas 2018 m. sausio 1 d., todėl svarbu kuo anksčiau juos priimti, tuo sudarant teisinės prielaidas iki įsigaliojant nurodytiems įstatymams parengti jų įgyvendinamuosius teisės aktus, atlikti Vaikų išlaikymo fondo

administracijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos reorganizavimo bei 2018 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų planavimo veiksmus.

3. Įgalioti socialinės apsaugos ir darbo ministrą Liną Kukuraitį, o jam negalint dalyvauti – socialinės apsaugos ir darbo viceministrę Eglę Radišauskienę atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės įstatymų vedėja
Alėša Rynkevič
20180624

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKŲ IŠLAIKYMO FONDO ĮSTATYMO NR. X-987
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGINĖS SOCIALINĖS
PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 17,
IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) parengtas įvertinus dėl galiojančio teisinio reguliavimo neapibrėžtumo praktikoje kylančias Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo (toliau – Įstatymas) taikymo problemas, taip pat kartu teikiami Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymo projekto Nr. 1 tikslas – tobulinti ir tikslinti išmokų, skirtų vaikams išlaikyti (toliau – išmokos), skyrimo ir mokėjimo teisinį reguliavimą, įgyvendinant valstybės perimtą įsipareigojimą – suteikti vaikams nustatyto dydžio išlaikymą, taip pat gerinti ir tobulinti išmokų išieškojimo teisinį reguliavimą.

Vaikų išlaikymo fondo administracijoje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo administracija), kuri vykdo Vaikų išlaikymo fondo administratoriaus (toliau – Fondo administratorius) funkcijas, 2008–2016 metais iš viso gauta daugiau nei 53 tūkst. prašymų Vaikų išlaikymo fondo (toliau – Fondas) išmokoms gauti. Fondo administracija 2016 metais vidutiniškai per mėnesį gavo 223 naujų prašymų išmokoms gauti ir mokėjo išmokas apie 22,7 tūkst. išmokų gavėjų (vaikų). 2016 metais išmokėta daugiau kaip 14 mln. eurų Fondo išmokų, susigražinta apie 0,6 mln. eurų.

Šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nėra pakankamai išsamus ir aiškus, t. y. išmokų mokėjimo nutraukimo ir sustabdymo pagrindai yra nekonkretūs, sudarantys sąlygas skirtingai interpretuoti Įstatymo nuostatas. Per devynerius Fondo administracijos veiklos metus praktika parodė esamas teisinio reguliavimo spragas ir trūkumus. Pavyzdžiui, Įstatyme nenustatytas išmokų mokėjimo nutraukimo momentas, nereglamentuotos pareiškėjo ir skolininko pareigos. Pastebėtina, kad išmokų išieškojimo iš skolininkų procesai nėra efektyvūs, nes skola pradedama išieškoti ne iš karto, priėmus sprendimą mokėti išmokas, bet gerokai vėliau (pavyzdžiui, po 24 mėnesių nuo išmokų mokėjimo pradžios), todėl susikaupia didesnė ir senesnė skola, kurios išieškojimas dažnai

tampa neįmanomas.

Siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą, Įstatymo projekte Nr. 1 siūloma konkretizuoti išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus, atsisakyti išmokų mokėjimo sustabdymo instituto, nustatyti, kad išmokėtos išmokos iš skolininkų išieškomos tokia pačia tvarka, kokia yra išieškomos nesumokėtos valstybinio socialinio draudimo įmokos, siekiant supaprastinti ir patikslinti išlaikymo išmokų apskaitą, keičiama palūkanų skolininkui skaičiavimo tvarka – skolininkui bus pareiga sumokėti Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyto dydžio palūkanas už kiekvieną įsiskolinimo dieną, skaičiuojant nuo negrąžintos įsiskolinimo sumos.

Įstatymų projektų Nr. 2 ir 3 tikslas – suderinti keičiamuose įstatymuose nustatytą teisinį reguliavimą su Įstatymo projekte Nr. 1 siūlomu nauju teisiniu reguliavimu.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šeimos ir bendruomenių departamento (direktorė – Daina Urbonaitienė, tel. 8 706 68131, el. p. Daina.Urbonaitiene@socmin.lt) Vaikų skyriaus vedėja Dainora Bernackienė, tel. 8 706 64225, el. p. Dainora.Bernackiene@socmin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatyme nėra nurodyta, kokiems subjektams jis taikomas, nenurodytos esminės jiems taikytinos sąlygos išmokoms gauti, pavyzdžiui, kad pareiškėjo ir vaiko gyvenamoji vieta privalo būti deklaruota Lietuvos Respublikoje, Įstatyme taip pat neapibrėžta, ar deklaravęs išvykimą į užsienį asmuo turi teisę gauti išmokas. Dėl nurodyto galiojančio teisinio reguliavimo neapibrėžtumo, dėl kurio įvairios valstybės institucijos skirtingai interpretuoja Įstatymo nuostatas, Fondo administracija turėjo ne vieną teisminį ginčą.

Įstatymas pateikia labai siaurą išmokų mokėjimo nutraukimo ir sustabdymo pagrindų sąrašą, palikdamas vietas interpretuoti ir skirtingai aiškinti Įstatymą, o dėl to kyla teisminių ginčų. Įstatymas nereglamentuoja pakartotinio kreipimosi dėl išmokų skyrimo terminų, tai sudaro kliūtis nustatant teisę vaikui skirti išmokas už praėjusius laikotarpius. Pasitaiko atvejų, kai pareiškėjas įrodo teisę gauti išmoką už ankstesnius laikotarpius, kurių terminas gali siekti net iki 24 mėnesių. Taip nukrypstama nuo išmokų tikslinės paskirties – garantuoti valstybės įsipareigojimų vykdymą, suteikiant vaikui Įstatyme nustatyto dydžio išlaikymą tada, kai jam minėta parama yra būtina.

Įstatymas nereglamentuoja sprendimo neskirti išmokos priėmimo sąlygų. Dėl šios priežasties praktikoje pasitaiko situacijų, kai Fondo administracijai trūksta teisinio pagrindo priimti tam tikrą sprendimą ir tokios išmokų gavėjų bylos lieka „užšaldytos“.

Įstatyme išmokų mokėjimo pagrindai, išmokų dydžiai ir mokėjimo tvarka išdėstyti

nenuosekliai, be to, nenustatyti išmokų skyrimo ir mokėjimo terminai, nenumatyti išmokų perskaičiavimo aspektai. Įstatymas nenumato pakartotinio kreipimosi į Fondo administraciją sąlygų.

Įstatymas nenumato išmokų perskaičiavimo galimybes, taigi įpareigoja Fondo administraciją, atsiradus aplinkybėms, turinčioms įtakos išmokų mokėjimui (pavyzdžiui, skolininkas pradeda teikti dalį išlaikymo), nuolat keisti išmokų mokėjimo sprendimus (tokio pobūdžio sprendimai sudaro apie 30 proc. visų Fondo administracijos priimamų sprendimų). Tai yra techninio pobūdžio, daug laiko ir žmogiškųjų išteklių reikalaujantis darbas. Tam, kad būtų pasiektas galutinis rezultatas – paskirta ir išmokėta išmoka, tenka atlikti kelis tarpinius veiksmus, orientuotus į „popierinio“ sprendimo, pagrindžiančio išmokos teisėtumą, parengimą. Veiklos efektyvumo požiūriu šis procesas nėra produktyvus. Panaši situacija ir išieškant skolas: skola išieškoma tik esant teisės aktuose nustatytoms sąlygoms ir terminams, t. y. praėjus 24 mėnesiams po išmokų mokėjimo pradžios arba kai įsiskolinimo dydis pasiekia 724 eurus. Toks neoperatyvus išieškojimo procesas išmokų atgavimą padaro negalimą, nes skolininkas, gavęs sprendimo mokėti išmokas iš Fondo nuorašą, turi laiko „tapti nepasiekiamas“ antstoliams, t. y. išsiskolinti, išvykti į užsienį, parduoti ir (arba) perrašyti turtą ir pan. Įstatymas aiškiai neapibrėžia pareiškėjo ir skolininko pareigų, kas jiems sudaro sąlygas piktnaudžiauti.

Įstatyme numatyta, kad Fondo administratorius įgyvendina valstybės prisiimtą įsipareigojimą suteikti vaikui nustatyto dydžio išlaikymą, taip pat užtikrina tinkamą ir racionalų valstybės biudžeto lėšų naudojimą. Siekiant užtikrinti tinkamą pareigų vykdymą, registruose ir valstybės informacinėse sistemose per mėnesį vidutiniškai patikrinama apie 5 000 subjektų – pareiškėjų, vaikų ir skolininkų – duomenys (pvz., gyvenamosios vietos deklaravimo ar jos pasikeitimo faktas, mirties faktas ir pan.), kurie dažniausiai teikiami už atlyginimą, nors Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (toliau – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas) 29 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, kad registro duomenys, registro informacija, registruoti pateikti dokumentai ir (arba) jų kopijos teikiami už atlyginimą, išskyrus šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ir registrų nuostatuose nustatytas išimtis.

Be to, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. liepos 22 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FA-P-10-5-11-1 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ nurodyta, kad „Siekiant sumažinti žalos valstybės biudžetui atsiradimo tikimybę tais atvejais, kai pareiškėjas nevykdo įstatyme nustatytos pareigos informuoti apie pasikeitusias aplinkybes, tikslinga įstatyme nustatyti Vaikų išlaikymo fondo administratoriaus teises, pareigas ir priemones, kuriomis administracija atliktų nuolatinis tikrinimus aplinkybių, turinčių įtakos teisei gauti išmoką. Taip pat tikslinga inicijuoti įstatymų (Vaikų išlaikymo fondo ar Valstybės informacinių išteklių valdymo) papildymus ir suteikti teisę

Fondo administracijai neatlygintinai naudotis valstybės registruose esančiais duomenimis, kurie yra reikalingi vykdyti įstatyme nustatytas funkcijas“.

Įstatymo 16 straipsnyje nurodyti Fondo lėšų šaltiniai, jų naudojimo tvarka, tačiau nenumatyta Fondo administratoriaus patiriamų administravimo išlaidų kompensavimo tvarka.

Įstatyme vartojama minimalaus gyvenimo lygio (MGL) sąvoka.

Įstatymų projektais Nr. 2 ir 3 keičiamuose įstatymuose pateikiamos nuorodos į pagal Įstatymą mokamas išmokas, minimas Vaikų išlaikymo fondo pavadinimas.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekto Nr. 1 1 straipsniu nauja redakcija dėstomame Įstatyme (toliau – Įstatymo projektas) siūloma pakeisti Įstatymo pavadinimą (atsisakant jame žodžio „Fondas“, nes jokio valstybės piniginių išteklių fondo nėra ir neplanuojama kurti), kartu Įstatymo projekte numatyta, kad išmokų administravimą vykdys Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) ir jos paskirta Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2 straipsnio 13 dalyje, o šiuo metu Fondo administratoriaus funkcijas vykdančios Fondo administracijos veikla būtų nutraukta.

Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma tikslinti Įstatyme vartojamas sąvokas, taip pat, siekiant sumažinti teisminių ginčų skaičių, aiškiai apibrėžti teisės gauti išmokas sąlygas ir jų mokėjimo tvarką.

Įstatymo projekto 6 straipsnyje numatoma mokėti atitinkamo dydžio išmokas, jas išieškant iš skolininko, skolininkas atitinkamai būtų informuojamas apie atitinkamo dydžio išmokos paskyrimą, mokėjimą ir jos reikalavimą iš skolininko atgręžtinio reikalavimo teise, taip kaip numatyta Įstatymo projekto 14 straipsnyje. Planuojama, kad perimamoms funkcijoms vykdyti Fondo valdyba išnaudos turimas Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų naudojamas patalpas. Kadangi Fondo valdyba jau turi patirties administruojant iš valstybės biudžeto mokamas išmokas, taip pat šių išmokų išsiieškojimą regreso teise, ji turi išplėtotas, automatiniu būdu besikeičiančias duomenimis su susijusiais valstybės registrais informacines sistemas, kurias, perėmus perduodamas funkcijas, reikėtų tik minimaliai adaptuoti. Šiuo metu Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos išieško 93 proc. joms mokėtinų sumų, išieškodama susidariusį socialinio draudimo įmokų ir privalomojo sveikatos draudimo įmokų įsiskolinimą iš skolininkų sąskaitose esančių lėšų. Išmokų išieškojimui iš skolininkų taikant analogišką Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatytą nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo įmokų priverstinio išmokų išieškojimo iš skolininkų tvarką, tikimasi, kad išmokėtų išmokų išieškojimas iš skolininkų gali siekti 25 proc.

Įstatymo projekte atsisakyta išmokų mokėjimo sustabdymo instituto, jį pakeičiant pakartotinio kreipimosi institutu, tačiau iki Įstatymo projekto Nr. 1 įsigaliojimo t. y. iki 2018 m. sausio 1 d. mokamos tokio dydžio išmokos, kokios buvo paskirtos pagal galiojantį įstatymą, o po Įstatymo projekto įsigaliojimo jos perskaičiuojamos ir mokamos pagal naują teisinį reglamentavimą. Taip pat sukonkretinant ir praplečiant išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindų sąrašą ir numatant, kad pakartotinai kreipiantis į administratorių dėl išmokų skyrimo išmokos būtų skiriamos ir mokamos nuo pakartotinio kreipimosi mėnesio pirmos dienos. Pažymėtina, kad šiuo metu tiek išmokų mokėjimo nutraukimo, tiek išmokų mokėjimo sustabdymo atvejais teisinės pasekmės vienodos – išmokos nėra mokamos. Pareiškėjas, norėdamas atnaujinti išmokų mokėjimą, abiem atvejais gali pakartotinai kreiptis į administratorių.

Keičiamas palūkanų skolininkui dydis – nustatoma, kad skolininkas turės pareigą sumokėti ne 5 procentų dydžio metines palūkanas, o palūkanas už kiekvieną įsiskolinimo dieną, skaičiuojamas nuo negrąžintos įsiskolinimo sumos. Palūkanas išmokų administratorius pradės skaičiuoti kitą dieną po išmokų išmokėjimo. Pažymėtina, kad apskaičiuojant palūkanas, bus taikomas galiojantis teisinis reguliavimas, nustatytas palūkanų apskaičiavimui, t. y. finansų ministro nustatytas palūkanų dydis.

Siekiant efektyviau panaudoti valstybės biudžeto lėšas, detalizuoti išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus, atsisakyti išmokų mokėjimo sustabdymo instituto ir reglamentuoti pakartotinio kreipimosi dėl išmokų mokėjimo terminus po išmokų mokėjimo nutraukimo, taip pat efektyvinti skolų išieškojimą tam taikant tas pačias priemones, kurios taikomos nesumokėtų valstybinio socialinio draudimo išmokų išieškojimui.

Įstatymo projektu siūloma aiškiai apibrėžti asmenų, kuriems taikomas Įstatymas, ratą ir požymius, kuriuos turi atitikti į Įstatymo reguliavimo sritį patenkantys subjektai. Siūlomas pakeitimas sumažins teisminių ginčų, kylančių dėl skirtingų šiuo metu galiojančio Įstatymo nuostatų interpretacijų.

Įstatymo projekto Nr. 1 2 straipsnio 2 dalyje patikslinama „pareiškėjo“ sąvoka, Įstatymo projekto 7 ir 8 straipsniuose nustatomas pareiškėjo ir vaiko ryšys su gyvenamąja vieta.

Įstatymo projekte Nr. 1 atsisakoma minimaliojo gyvenimo lygio rodiklio naudojimo, nes jis nuo 2008 metų vadinamas bazine socialine išmoka, kurios apibrėžimas pateiktas Lietuvos Respublikos minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkte.

Įstatymo projekto trečiame skyriuje apibrėžiami išmokų dydžiai, numatoma, kas turi teisę į išmokas, nustatomos kreipimosi dėl išmokų sąlygos, išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka, išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindai, teisė pakartotinai kreiptis dėl išmokos ir pakartotinio kreipimosi sąlygos.

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Įstatymo projekto 7 ir 8 straipsniuose nustatoma, kad pareiškėjas ir (arba) vaikas kreipimosi į administratorių ir sprendimo priėmimo, o skyrus išmokas – išmokų mokėjimo metu turi atitikti visas šiuose straipsniuose nurodytas sąlygas.

Siekiant palengvinti su išmokų mokėjimu ir išieškojimu susijusių teisės aktų taikymą, atsisakoma kelių administratoriaus veiklą reglamentuojančių įgyvendinamųjų teisės aktų ir siūloma patvirtinti vieną teisės aktą – Vaikų išlaikymo išmokų nuostatus (toliau – Nuostatai), kurie būtų patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Įstatymo projekto 9 straipsnyje reglamentuojama išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka. Įstatymo projekto 9 straipsnio 1 dalyje nustatomas išmokos skyrimo momentas – nuo prašymo administratoriui pateikimo mėnesio pirmos dienos. Išlaikymo išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka bus detalizuota Nuostatuose.

Įstatymo projekto 9 straipsnio 3 dalyje numatytas sprendimo dėl išmokos skyrimo priėmimo terminas – ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Ši nuostata perkelta iš Vaikų išlaikymo fondo administracijos sprendimo dėl išmokų iš Vaikų išlaikymo fondo mokėjimo priėmimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. A1-356 „Dėl teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatyme, patvirtinimo“. Pažymėtina, kad dėl 10 darbo dienų termino sprendimui priimti per visą Fondo administracijos veiklos praktiką nebuvo skundų, kadangi sprendimo priėmimo terminas nelemia išmokos dydžio arba jos išmokėjimo termino. Išmokos mokamos nuo prašymo pateikimo mėnesio pirmos dienos arba už praėjusį laikotarpį (pakartotinio prašymo atveju), jeigu vaikas turi teisę gauti išmoką.

Įstatymo projekto 9 straipsnio 5 dalyje įtvirtinamos išmokų neskyrimo sąlygos.

Įstatymo projekte atsisakoma išmokų sustabdymo instituto, išplečiant ir sukonkretinant išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus (Įstatymo projekto 10 straipsnis). Įstatymo projekto 10 straipsnyje pateikiamas baigtinis išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindų sąrašas ir išmokų nutraukimo momentai apibrėžiami atsižvelgiant į pagrindą. Tikimasi, kad taip bus užtikrintas teisinis aiškumas, išvengta neapibrėžtumo ir skirtingo Įstatymo nuostatų interpretavimo. Pažymėtina, kad siūlomi išmokos mokėjimo nutraukimo momentas ir pagrindai yra nustatyti vadovaujantis teismų praktika. Svarbu pabrėžti, kad, išnykus pagrindams, dėl kurių buvo nutrauktas išmokų mokėjimas, pareiškėjai turės teisę pakartotinai kreiptis į administratorių.

Siekiant išvengti galiojančiame Įstatyme esančių spragų, Įstatymo projekto 11 straipsnyje įtvirtinamas pakartotinio kreipimosi dėl išmokų skyrimo institutas ir reglamentuojami pakartotinio kreipimosi sąlygos ir terminai.

Įstatymo projekto 11 straipsnio 3 dalyje siūloma, kad, pareiškėjui pakartotinai kreipiantis į administratorių dėl išmokų skyrimo, išmokos būtų skiriamos ir mokamos nuo pakartotinio

kreipimosi mėnesio pirmos dienos. Toks pakartotinio kreipimosi reglamentavimas užtikrins administratoriui pavestų funkcijų vykdymo nuoseklumą, pašalins galimas manipuliacijas išmokų mokėjimo pradžios terminais, bus išvengta šiuo metu praktikoje pasitaikančių pareiškėjų piktnaudžiavimo atvejų.

Įstatymo projekto ketvirtas skyrius apibrėžia pareiškėjo ir skolininko pareigas. Siūlomas teisinis reguliavimas skatins pareiškėją ir skolininką elgtis atsakingai ir tinkamai vykdyti jiems nustatytas pareigas. Keičiama palūkanų skolininkui skaičiavimo tvarka – skolininkui bus nustatyta pareiga sumokėti Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyto dydžio palūkanas už kiekvieną įsiskolinimo dieną, skaičiuojant nuo negrąžintos įsiskolinimo sumos. Vienas esminių pakeitimų, vertinant jį administratoriaus veiklos ir išieškojimo valstybės naudai kontekste, yra siūlymas išieškojimą iš skolininko vykdyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatytais valstybinio socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo būdais Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Siekiant teisinio tikrumo ir aiškumo, Įstatymo projekto 3 straipsnyje nurodomi išlaikymo išmokų šaltiniai, skirti vaikams išlaikyti, taip pat nustatoma, kad jie naudojami tik išlaikymo išmokų mokėjimui, numatoma administratoriaus veiklos sąnaudų kompensavimo tvarka.

Siekiant užtikrinti tinkamą administratoriaus pareigų vykdymą ir operatyvų darbą bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. liepos 22 d. valstybinio audito ataskaitoje „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ pateiktas rekomendacijas, Įstatymo projekto 5 straipsnis reglamentuoja administratoriaus teises. Informacijos ir duomenų gavimas bus užtikrinamas elektroninio ryšio priemonėmis įskaitant, bet neapsiribojant per Antstolių informacinę sistemą (duomenys apie vykdomosios bylos eigą ir kt.), Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (informacija apie globos (rūpybos) nustatymą, pakeitimą, nutraukimą ir kt.) bei valstybės įmonės Registrų centro administruojamą Lietuvos Respublikos gyventojų registrą (duomenys apie asmens gyvenamąją vietą, išvykimą iš Lietuvos Respublikos, mirties faktą ir pan.). Vadovaujantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, siūloma, kad duomenis ir informaciją, reikalingus administratoriaus funkcijoms atlikti, juridiniai ir fiziniai asmenys, valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos, organizacijos teiktų administratoriui nemokamai per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

Siekiant užtikrinti sklandų Įstatymo projekto Nr. 1 nuostatų įgyvendinimą, Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad:

1) iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtos, bet neišmokėtos Vaikų išlaikymo fondo išmokos (toliau – Fondo išmokos), įsigaliojus šiam įstatymui, išmokamos tokio dydžio, kokio būtų mokėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiame Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatyme;

2) paskirtų Fondo išmokų, kurių mokėjimas buvo sustabdytas ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebuvo atnaujintas, mokėjimas nutraukiamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos;

3) asmeniui, iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirta ir mokėta Fondo išmoka, po šio įstatymo įsigaliojimo perskaičiuojama pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;

4) jeigu prašymas skirti Fondo išmoką buvo pateiktas iki šio įstatymo įsigaliojimo, bet sprendimas nebuvo priimtas, prašymai nagrinėjami, sprendimai priimami ir Išmokos skiriamos bei mokamos už laikotarpius iki šio įstatymo įsigaliojimo vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusi Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymu, o už laikotarpius po šio įstatymo įsigaliojimo – pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;

5) iki šio įstatymo įsigaliojimo susidariusiam įsiskolinimui Vaikų išlaikymo fondui išieškoti taikomos po šio įstatymo įsigaliojimo galiojančio Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymo 14 straipsnio nuostatos;

6) po šio įstatymo įsigaliojimo nutraukiamas palūkanų nuo iki šio įstatymo įsigaliojimo išmokėtų ir negrąžintų Fondo išmokų skaičiavimas pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymą ir pradedamos skaičiuoti palūkanos pagal šio įstatymo 14 straipsnio 1 ir 2 dalis nuo negrąžintos Fondo išmokų sumos.

Įstatymų projektais Nr. 2 ir 3, atliekami redakcinio pobūdžio keitimai, patikslinant išmokų pavadinimus ir nurodant naują įstatymo pavadinimą, siekiant suderinti keičiamuose įstatymuose nustatytą teisinį reguliavimą su Įstatymo projekte Nr. 1 siūlomu nauju teisiniu reguliavimu.

Siūloma, kad Įstatymų projektai įsigaliotų 2018 m. sausio 1 d.

Įstatymo projektu Nr. 1 siūlomi pakeitimai leis išvengti esamų teisinio reguliavimo spragų, taip pat spręsti praktikoje kylančias problemas, užtikrins socialinį teisingumą ir efektyvų, racionalų valstybės finansinių išteklių panaudojimą bei garantuos, kad valstybė užtikrins vaikams, kuriems reikalingas išlaikymas, finansinę paramą, kai jiems to labiausiai reikia.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomos teigiamos teisinio reguliavimo pasekmės aptartos šio aiškinamojo rašto 4 punkte.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projekto Nr. 1 antikorupcinis vertinimas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatomis, nes Įstatymo projektu numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su išmokų mokėjimu iš valstybės biudžeto.

Atlikus Įstatymo projekto Nr. 1 antikorpacinį vertinimą, korupcijos rizikos nenustatyta. Įstatymų projektais Nr. 2 ir 3, atliekami tik redakcinio pobūdžio keitimai, juose numatomi reguliuoti teisiniai santykiai nepatenka į Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, todėl jų antikorpacinis vertinimas neatliekamas.

Priimti įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsiliieps verslo sąlygoms ir plėtrai

Priimti įstatymai tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir verslo plėtrai neturės.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymų projektai Nr. 2 ir Nr. 3 – Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas – teikiami kartu su Įstatymo projektu Nr. 1, t. y. Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo pakeitimo įstatymo projektu.

9. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams ir įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus. Įstatymo projekte Nr. 1 tikslinamos sąvokos „Pareiškėjas“ ir „Vaiko išlaikymo lėšos“ Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka suderintos su Valstybine lietuvių kalbos komisija. Įstatymų projektuose Nr. 2 ir Nr. 3 naujų sąvokų nepateikiama.

10. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės normas.

11. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir terminai

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir iki Įstatymų projektų įsigaliojimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikti

tvirtinti Vaikų išlaikymo išmokų nuostatus.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir iki Įstatymų projektų įsigaliojimo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir iki Įstatymų projektų įsigaliojimo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 814 „Dėl Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras iki Įstatymų projektų įsigaliojimo turės pakeisti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2007 m. rugsėjo 26 d. įsakymą Nr. 1R-371 „Dėl Pažymos apie priteistų lėšų vaikui išlaikyti mokėjimą formos patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymų projektus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turės parengti ir socialinės apsaugos ir darbo ministras patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“ pakeitimo projektą.

Priėmus Įstatymų projektus, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki Projektų įsigaliojimo turės pripažinti netekusiais galios:

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. gruodžio 11 d. įsakymą Nr. A1-356 „Dėl teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatyme, patvirtinimo“;

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymą Nr. A1-11 „Dėl Pareiškėjų, vaikų, kuriems išmokėtos išmokos iš Vaikų išlaikymo fondo, ir skolininkų duomenų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymą Nr. A1-179 „Dėl išmokėtų ir Vaikų išlaikymo fondo išmokų atgavimo iš skolininkų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Pritarus Įstatymų projektuose pateiktiems siūlymams ir perdavus Išmokų mokėjimo administravimą valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms, per metus būtų sutaupoma ~ 3 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų.

Papildomų pareigybių Išmokų administratoriui skirti nenumatoma.

Įstatymų projektams Nr. 2 ir Nr. 3 įgyvendinimui papildomų lėšų nereikės, sutaupyti lėšų nenumatoma.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai, rekomendacijos ir išvados

Specialistų vertinimų, rekomendacijų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymų Projektų žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*, yra „išlaikymo išmokos“, „vaiko išlaikymo lėšos“, „pareiškėjas“, „išmokų administratorius“, „vaiko pašalpa“, „vaikų apsauga“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Rynkevič

20170621

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKŲ IŠLAIKYMO FONDO ĮSTATYMO NR. X-987 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymą Nr. X-987 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKŲ IŠLAIKYMO IŠMOKŲ
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymas (toliau – šis įstatymas) nustato valstybės įsipareigojimo garantuoti šio įstatymo nustatyto dydžio vaiko išlaikymą, esant šiame įstatyme nustatytoms sąlygoms, vykdymą ir valstybės mokamų išmokų, skirtų vaikams išlaikyti (toliau – Išmokos), administravimo pagrindus.

2. Šis įstatymas taikomas asmenims nesukakusiems 18 metų, taip pat vyresniems nei 18 metų nedarbingiems asmenims, kuriems iki sukankant 18 metų buvo nustatytas neįgalumas (toliau – vaikas) ir vienam iš tėvų, su kuriuo teismo sprendimu arba tėvų susitarimu nustatyta vaiko gyvenamoji vieta, arba globėjui (rūpintojui), kurie kreipiasi dėl Išmokų mokėjimo ir kurie atitinka šiame įstatyme nustatytas sąlygas, taip pat asmenims, kurie teismo sprendimu arba pagal teismo patvirtintą vaiko išlaikymo sutartį privalo mokėti vaiko išlaikymo lėšas, bet nevykdo teismo sprendimo arba nemoka visos teismo priteistos sumos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Išmokų administratorius** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jos paskirta Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga.

2. **Pareiškėjas** – vienas iš tėvų, su kuriuo teismo sprendimu arba tėvų susitarimų nustatyta vaiko gyvenamoji vieta, arba globėjas (rūpintojas), kuris kreipiasi į Išmokų administratorių dėl Išmokų mokėjimo.

3. **Skolininkas** – asmuo, kuris teismo sprendimu arba pagal teismo patvirtintą vaiko išlaikymo sutartį privalo mokėti vaiko išlaikymo lėšas, bet nevykdo teismo sprendimo arba nemoka visos teismo priteistos sumos.

4. **Vaiko išlaikymo lėšos** – lėšos vaikui išlaikyti, kurias privalo skirti asmuo pagal teismo sprendimą arba teismo patvirtintą vaiko išlaikymo sutartį ir kurios mokamos kiekvieną mėnesį.

5. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme (toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas).

II SKYRIUS

IŠMOKŲ ŠALTINIAI, IŠMOKŲ ADMINISTRATORIAUS SĄNAUDŲ KOMPENSAVIMAS, IŠMOKŲ ADMINISTRATORIAUS TEISĖS

3 straipsnis. Išmokų šaltiniai

Išmokos mokamos iš:

- 1) Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų;
- 2) vadovaujantis šio įstatymo 14 ir 15 straipsniais Išmokų administratoriaus atgautų atitinkamai iš skolininko ar pareiškėjo Išmokų sumų;
- 3) vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsniu apskaičiuotų ir išieškotų palūkanų už Išmokų administratoriaus išmokėtas ir skolininko negrąžintas Išmokas.

4 straipsnis. Išmokų administratoriaus veiklos sąnaudų kompensavimas

Išmokų administratoriaus patiriamos Išmokų skyrimo, mokėjimo ir išieškojimo sąnaudos kompensuojamos pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytą procentinį dydį šioms sąnaudoms kompensuoti iš Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

5 straipsnis. Išmokų administratoriaus teisės

1. Išmokų administratorius turi teisę reikalauti iš juridinių ir fizinių asmenų, valstybės ir

savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, organizacijų, taip pat iš valstybės ar žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų pateikti duomenis ir informaciją, reikalingus Išmokų administratoriaus funkcijoms vykdyti.

2. Duomenis ir informaciją, reikalingus Išmokų administratoriaus funkcijoms vykdyti, juridiniai ir fiziniai asmenys, valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės, organizacijos privalo neatlygintinai raštu arba elektroniniu būdu pateikti Išmokų administratoriui per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

III SKYRIUS

IŠMOKOS, JŲ SKYRIMAS IR MOKĖJIMAS

6 straipsnis. Išmokų dydžiai

1. Išmokų administratorius skiria ir moka Išmokas, lygias teismo sprendimu arba teismo patvirtinta vaiko išlaikymo sutartimi nustatytam vaiko išlaikymo lėšų dydžiui.

2. Kai vaikas gauna dalį teismo sprendimu arba teismo patvirtinta vaiko išlaikymo sutartimi nustatyto vaiko išlaikymo lėšų, Išmokų administratorius skiria ir moka teismo sprendimu arba teismo patvirtinta vaiko išlaikymo sutartimi nustatytos ir skolininko mokamos sumos skirtumą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais Išmoka vienam vaikui per mėnesį negali būti didesnė negu 1,5 bazinės socialinės išmokos dydžio, galiojusio mėnesį, už kurį mokama Išmoka.

7 straipsnis. Teisė į Išmokas

Vaikas turi teisę į Išmokas, jeigu kreipiantis ir priimant sprendimą dėl Išmokų skyrimo, o paskyrus Išmokas – mokant Išmokas yra tenkinamos visos šios sąlygos:

1) vaikas yra Lietuvos Respublikos pilietis, asmuo be pilietybės arba užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje, kurio duomenys apie gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, o neturinčio gyvenamosios vietos – apie savivaldybę, kurios teritorijoje gyvena, yra įrašyti į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą (toliau – Gyventojų registras);

2) vaikas ilgiau kaip mėnesį negauna vaiko išlaikymo lėšų ar gauna tik dalį vaiko išlaikymo lėšų;

3) pareiškėjas yra Lietuvos Respublikos pilietis, asmuo be pilietybės arba užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje, kurio duomenys apie gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, o neturinčio gyvenamosios vietos – apie savivaldybę, kurios teritorijoje gyvena, yra įrašyti į Gyventojų registrą.

8 straipsnis. Kreipimasis dėl Išmokų

Pareiškėjas, kreipdamasis į Išmokų administratorių, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Vaikų išlaikymo išmokų nuostatuose (toliau – Nuostatai) nustatyta tvarka turi pateikti prašymą skirti Išmoką (toliau – prašymas), teismo sprendimą arba teismo patvirtintą vaiko išlaikymo sutartį ar jų patvirtintas kopijas, nuorašus ar išrašus, kuriuose nustatytas vaiko išlaikymo lėšų dydis, taip pat šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytas sąlygas patvirtinančius dokumentus, jei atitinkamų duomenų ar dokumentų Išmokų administratorius negali gauti iš valstybės ar žinybinių registru, valstybės informacinių sistemų.

9 straipsnis. Išmokų skyrimas ir mokėjimas

1. Išmokas skiria ir moka Išmokų administratorius, vadovaudamasis šiuo įstatymu ir Nuostatais. Išmokos skiriamos Išmokų administratoriaus sprendimu nuo prašymo pateikimo mėnesio pirmos dienos.

2. Išmokos už kiekvieną praėjusį mėnesį mokamos Nuostatuose nustatyta tvarka.

3. Sprendimas dėl Išmokų skyrimo arba neskystimo priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visų šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų dokumentų gavimo dienos.

4. Jeigu Išmokų mokėjimo laikotarpiu Išmokų dydis, nurodytas šio įstatymo 6 straipsnyje, pasikeitė dėl bazinio socialinės išmokos dydžio pasikeitimo, periodinėmis išmokomis priteisto išlaikymo sumos indeksavimo, teismo sprendimu arba teismo patvirtinta vaiko išlaikymo sutartimi nustatyto vaiko išlaikymo lėšų dydžio pasikeitimo ir (arba) skolininko teikiamo išlaikymo dydžio pasikeitimo, paskirtos Išmokos perskaičiuojamos vadovaujantis Nuostatuose įtvirtintomis taisyklėmis.

5. Išmokos neskiriamos, jeigu kreipiantis į Išmokų administratorių dėl Išmokų skyrimo vaikas neatitinka bent vienos šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 punktuose nustatytos sąlygos ir (arba) pareiškėjas neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 3 punkte nustatytos sąlygos, ir (arba) nepateikia visų šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų dokumentų. Pareiškėjas apie sprendimą neskirti Išmokų informuojamas Nuostatuose nustatyta tvarka.

6. Pareiškėjas ir skolininkas apie priimtą sprendimą skirti Išmokas informuojami Nuostatuose nustatyta tvarka.

7. Jeigu skolininko informuoti Nuostatuose nustatyta tvarka neįmanoma, informacija apie priimtą sprendimą skirti Išmokas ir jame nurodytas pasekmes, kad skolininkas sužinotų, jog jo įsipareigojimus mokėti vaiko išlaikymo lėšas (ar jų dalį) perėmė valstybė, skelbiama 3 mėnesius nuo dienos, kada paaiškėja, kad skolininko informuoti Nuostatuose nustatyta tvarka neįmanoma, Išmokų administratoriaus interneto svetainėje, nurodant skolininko vardą, pavardę ir gimimo metus, sprendimo datą ir numerį.

10 straipsnis. Išmokų mokėjimo nutraukimas

1. Išmokų administratorius nutraukia Išmokų mokėjimą, jei tenkinama bent viena iš nurodytų sąlygų:

1) vaikas neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 1 punkte nurodytos sąlygos – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos;

2) vaikas neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 2 punkte nurodytos sąlygos – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo mėnesio pirmos dienos;

3) pareiškėjas neatitinka šio įstatymo 7 straipsnyje 3 punkte nurodytos sąlygos – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos;

4) atsiranda Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.194 straipsnio 4 dalyje nustatytos priteistų vaiko išlaikymo lėšų išieškojimo nutraukimo sąlygos – nuo faktinių aplinkybių atsiradimo dienos;

5) pareiškėjas Išmokų administratoriui raštu pateikia prašymą nutraukti Išmokų mokėjimą – nuo pareiškėjo prašyme nurodytos datos, o jei data nenurodyta, – nuo pareiškėjo prašymo gavimo dienos;

6) pareiškėjui apribota tėvų valdžia arba globėjas (rūpintojas) atleistas ar nušalintas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų atlikimo arba vaikui nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) – nuo teismo sprendimo, kuriuo apribota tėvų valdžia, arba teismo nutarties, kuria globėjas (rūpintojas) atleistas ar nušalintas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų arba vaikui nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), įsiteisėjimo dienos arba teismo sprendime ar teismo nutartyje nurodytos datos;

7) pareiškėjas mirė, pripažintas nežinia kur esančiu arba paskelbtas mirusiu – nuo mirties datos arba nuo teismo sprendime pripažinti pareiškėją nežinia kur esančiu arba paskelbti jį mirusiu nurodytos datos;

8) vaikui nustatyta laikinoji globa (rūpyba) – nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo dienos;

9) skolininkas mirė arba yra paskelbtas mirusiu – nuo skolininko mirties datos arba nuo teismo sprendime paskelbti skolininką mirusiu nurodytos datos;

10) uždaryta sąskaita kredito, mokėjimo ir (arba) elektroninių pinigų įstaigoje, į kurią pervedamos Išmokos, ir pareiškėjas per Nuostatuose nustatytą terminą nepateikė naujos sąskaitos numerio – nuo mėnesio, einančio po mėnesio, už kurį buvo išmokėtos Išmokos, pirmos dienos, o jeigu Išmokos nebuvo mokamos – nuo Išmokų skyrimo dienos.

2. Sprendimas nutraukti Išmokų mokėjimą priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo duomenų ar dokumentų, patvirtinančių šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, gavimo dienos.

3. Pareiškėjas ir skolininkas apie priimtą sprendimą nutraukti Išmokų mokėjimą informuojami Nuostatuose nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 7 ir 9 punktus.

11 straipsnis. Pakartotinis kreipimasis dėl Išmokų skyrimo ir mokėjimo

1. Pareiškėjas turi teisę pakartotinai kreiptis į Išmokų administratorių dėl Išmokų skyrimo, jeigu buvo atsisakyta skirti Išmokas pagal šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalį arba Išmokų mokėjimas buvo nutrauktas esant šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytoms sąlygoms.

2. Pakartotinai kreipiantis į Išmokų administratorių dėl Išmokų skyrimo, vaikas turi atitikti šio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 punktuose nustatytas sąlygas, pareiškėjas turi atitikti šio įstatymo 7 straipsnio 3 punkte nustatytas sąlygas ir pateikti visus šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytus dokumentus.

3. Pakartotinai kreipiantis į Išmokų administratorių dėl Išmokų skyrimo, Išmokos skiriamos ir mokamos nuo pakartotinio kreipimosi mėnesio pirmos dienos.

4. Jeigu Išmokų mokėjimas buvo nutrauktas esant šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytai sąlygai ir dėl Išmokos skyrimo tam pačiam vaikui kreipiasi kitas pareiškėjas, pateikdamas visus šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytus dokumentus, šios Išmokos skiriamos ir mokamos Nuostatuose nustatyta tvarka už praėjusį laikotarpį, už kurį šios Išmokos nebuvo išmokėtos ankstesniam pareiškėjui.

IV SKYRIUS

PAREIŠKĖJO IR SKOLININKO PAREIGOS

12 straipsnis. Pareiškėjo pareigos

Pareiškėjas privalo:

1) prašyme Išmokų administratoriui nurodyti išsamią ir teisingą informaciją, įrodančią vaiko teisę gauti Išmokas bei pateikti Išmokoms gauti būtinus dokumentus;

2) pranešti Išmokų administratoriui apie šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9 ir 10 punktuose nurodytas sąlygas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tos dienos, kurią sužinojo ar turėjo sužinoti apie šių sąlygų atsiradimą;

3) pranešti Išmokų administratoriui apie prašyme pateiktų duomenų pasikeitimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šių sąlygų atsiradimo dienos;

4) grąžinti neteisėtai gautas Išmokas ir atlyginti kitą susijusią žalą.

13 straipsnis. Skolininko pareigos

Skolininkas privalo:

1) pateikti Išmokų administratoriui informaciją, turinčią įtakos skiriant ir mokant Išmokas;

2) grąžinti Išmokų administratoriui išmokėtas Išmokas ir sumokėti palūkanas už kiekvieną įsiskolinimo dieną, skaičiuojamas nuo negrąžintos įsiskolinimo sumos. Išmokų administratorius pradeda skaičiuoti palūkanas kitą dieną po išmokų išmokėjimo.

V SKYRIUS

IŠMOKĖTŲ IŠMOKŲ IŠIEŠKOJIMAS

14 straipsnis. Išmokėtų Išmokų priskaičiuotų palūkanų išieškojimas iš skolininko ir Išmokų administratoriaus atgręžtinio reikalavimo teisė

1. Išmokų administratorius, šio įstatymo nustatyta tvarka mokantis Išmokas, nuo Išmokos išmokėjimo momento įgyja teisę išieškoti iš skolininko išmokėtas Išmokas ir palūkanas už kiekvieną įsiskolinimo dieną, skaičiuojamas nuo negrąžintos įsiskolinimo sumos.

2. Išmokėtos Išmokos ir apskaičiuotos palūkanos iš skolininko išieškomos Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatytais valstybinio socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo būdais. Išmokų administratoriaus sprendimas iš skolininko išieškoti išmokėtas Išmokas ir (arba) palūkanas kartu yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Palūkanų skaičiavimas nutraukiamas skolininkui mirus ar jį paskelbus mirusiu.

4. Išmokėtų Išmokų iš skolininko išieškojimas gali būti atidėtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių nustatyta tvarka, taikoma valstybinio socialinio draudimo įmokų įsiskolinimo sumokėjimo atidėjimui.

15 straipsnis. Dėl pareiškėjo kaltės neteisėtai gautų Išmokų išieškojimas

1. Nustačius, kad Išmokos buvo išmokėtos neteisėtai, nes kreipdamasis dėl Išmokų pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, reikalingus Išmokoms skirti, arba Išmokų mokėjimo laikotarpiu šiame įstatyme nustatytais terminais ir tvarka nepranešė apie atsiradusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į Išmokas arba Išmokų dydžiui, pareiškėjas privalo grąžinti visą neteisėtai gautą pinigų sumą iš karto arba dalimis.

2. Neteisėtai gautų Išmokų grąžinimo dalimis terminas negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių nuo Išmokų administratoriaus raginimo grąžinti neteisėtai gautas pinigų sumas įteikimo pareiškėjui dienos.

3. Pareiškėjo negrąžintos neteisėtai gautos Išmokos išieškomos Valstybinio socialinio

draudimo įstatyme nustatytais valstybinio socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo būdais.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

2. Vaikų išlaikymo fondo išmokų skyrimas ir mokėjimas įsigaliojus šio įstatymo nuostatom:

1) iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtos, bet neišmokėtos Vaikų išlaikymo fondo išmokos (toliau – Fondo išmokos), įsigaliojus šiam įstatymui, išmokamos tokio dydžio, kokio būtų mokėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusiame Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatyme;

2) paskirtų Fondo išmokų, kurių mokėjimas buvo sustabdytas ir iki šio įstatymo įsigaliojimo nebuvo atnaujintas, mokėjimas nutraukiamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos;

3) asmeniui, iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirta ir mokėta Fondo išmoka, po šio įstatymo įsigaliojimo perskaičiuojama pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;

4) jeigu prašymas skirti Fondo išmoką buvo pateiktas iki šio įstatymo įsigaliojimo, bet sprendimas nebuvo priimtas, prašymai nagrinėjami, sprendimai priimami ir Išmokos skiriamos bei mokamos už laikotarpius iki šio įstatymo įsigaliojimo vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusi Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymu, o už laikotarpius po šio įstatymo įsigaliojimo – pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;

5) iki šio įstatymo įsigaliojimo susidariusiam įsiskolinimui Vaikų išlaikymo fondui išieškoti taikomos po šio įstatymo įsigaliojimo galiojančio Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymo 14 straipsnio nuostatos;

6) po šio įstatymo įsigaliojimo nutraukiamas palūkanų nuo iki šio įstatymo įsigaliojimo išmokėtų ir negrąžintų Fondo išmokų skaičiavimas pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymą ir pradedamos skaičiuoti palūkanos pagal šio įstatymo 14 straipsnio 1 ir 2 dalis nuo negrąžintos Fondo išmokų sumos.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuras

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Rynkevič

20170624

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 17, IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) tėvystės nustatymo, vaiko (įvaikio) ar vaikų (įvaikių) išlaikymo priteisimo bylos nagrinėjimo teisme, bylos dėl tėvystės nustatymo sustabdymo teismui paskyrus ekspertizę dėl giminystės ryšio įrodymo ir (ar) prašymo dėl išmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą, mokėjimo nagrinėjimo laikotarpiu.“

2 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;“.

2. Pakeisti 17 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Darbo užmokestis, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės, užmokestis už kasmetines atostogas, pensijos, pensijų išmokos, šalpos išmokos, kas mėnesį gaunamos išmokos ir (ar) pašalpos, ligos, profesinės rehabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniams valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiais išmokėtos išmokos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos, kurios buvo išmokėtos ne mažiau kaip vieną mėnesį pavėluotai, taip pat vienkartinės bei už du ar daugiau mėnesių iš karto išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos ir piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai), išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą, įskaitomos į pajamas tų mėnesių, kuriais jos buvo išmokėtos.“

3 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) išnaudoti visas teisėtas kitų pajamų gavimo galimybes (sudaryti teismo patvirtintą sutartį dėl vaiko (įvaikio) materialinio išlaikymo, kreiptis dėl išmokų, mokamų pagal Lietuvos

Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą, kitų priklausančių išmokų ir (ar) pašalpų ir kita);“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės šalininkas vedėja

Alesia Rynkevič

10170621

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 17, IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 2 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) tėvystės nustatymo, vaiko (įvaikio) ar vaikų (įvaikių) išlaikymo priteisimo bylos nagrinėjimo teisme, bylos dėl tėvystės nustatymo sustabdymo teismui paskyrus ekspertizę dėl giminystės ryšio įrodymo ir (ar) prašymo dėl išmokos iš ~~Vaikų išlaikymo fondo~~ **išmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą**, mokėjimo nagrinėjimo laikotarpiu.“

2 straipsnis. 17 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 17 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) išmokos, iš ~~Vaikų išlaikymo fondo~~ **mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą**“

2. Pakeisti 17 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Darbo užmokestis, užmokestis už prastovas ne dėl darbuotojo kaltės, užmokestis už kasmetines atostogas, pensijos, pensijų išmokos, šalpos išmokos, kas mėnesį gaunamos išmokos ir (ar) pašalpos, ligos, profesinės rehabilitacijos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokos, statutiniais valstybės tarnautojams (pareigūnams) ir krašto apsaugos sistemos kariams laikinojo nedarbingumo, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiais išmokėtos išmokos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos, kurios buvo išmokėtos ne mažiau kaip vieną mėnesį pavėluotai, taip pat vienkartinės bei už du ar daugiau mėnesių iš karto išmokėtos kas mėnesį gaunamos pajamos ir piniginės lėšos, gautos vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentai), išmokos, iš ~~Vaikų išlaikymo fondo~~ **mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą** įskaitomos į pajamas tų mėnesių, kuriais jos buvo išmokėtos.“

3 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) išnaudoti visas teisėtas kitų pajamų gavimo galimybes (sudaryti teismo patvirtintą sutartį dėl vaiko (įvaikio) materialinio išlaikymo, kreiptis į ~~Vaikų išlaikymo fondo administratorių~~ dėl išmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą, gauti teisės aktais nustatytas ~~priklausančias kitų priklausančių išmokas~~ išmokų ir (ar) pašalpas pašalpų ir kita);“.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraiš

Teisės skyriaus vedėja

Aleksa Rynkevič

20170621

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 1 dalies 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13) išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatymą;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraišis

Teisės įvyriaus vedėja
Alėna Kynkevič
20170621

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 30 straipsnio 1 dalies 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13) ~~vaiko išlaikymo lėšos~~ **išmokos**, mokamos pagal Lietuvos Respublikos ~~Vaikų~~
vaikų išlaikymo fonde **išmokų** įstatymą;“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras iki įsigaliojant šiam įstatymui priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraiis

Teisės darbinis vedėja

Alesia Rynkevič

20170621

LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKŲ IŠLAIKYMO FONDO ĮSTATYMO NR. X-987 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ANTI KORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu nauja redakcija dėstomas Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo fondo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šeimos ir bendruomenių departamento Vaikų skyriaus vedėja Dainora Bernackienė.

Antikorupcinių požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: nėra

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>Pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>Pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>Pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Įstatymo projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų asmenims, nesukakusiems 18 metų, taip pat vyresniems nei 18 metų nedarbingiems asmenims, kuriems iki sukankant 18 metų buvo nustatytas neįgalumas (toliau – vaikas), ir vienam iš tėvų, su kuriuo teismo sprendimu nustatyta vaiko gyvenamoji vieta, arba globėjui (rūpintojui), kuris kreipiasi į Išmokų administratorių dėl išlaikymo išmokų mokėjimo (toliau – Pareiškėjas), taip pat asmenims, kurie teismo sprendimu arba pagal teismo patvirtintą vaiko išlaikymo sutartį privalo mokėti vaiko išlaikymo lėšas, bet nevykdo teismo sprendimo arba nemoka visos teismo priteistos sumos.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Įstatymo projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų	Sprendimą dėl teisių suteikimo priimančio subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio subjekto. Sprendimą dėl Išmokos priima Išmokų administratorius – Valstybinio		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	taikymo ir panašiai priimančio subjekto atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) ir jos paskirta Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaiga. Išmokų administratoriaus sprendimas nutraukti Išmokų mokėjimą ar išieškoti sumokėtas Išmokas iš skolininko gali būti skundžiamas Išmokų administratoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.		
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Išmokų administratoriaus teisės (Įstatymo projekto 5 straipsnis) atitinka jo pareigas (Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalis, 9 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 1 dalis).		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Įstatymo projekto 7 straipsnyje nustatytas baigtinis teisės į Išmokas atvejų sąrašas. Įstatymo projekto 10 straipsnio 1 dalyje numatytas baigtinis atvejų sąrašas, kai Išmokos mokėjimas nutraukiamas.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Įstatymo projekto 11 straipsnyje numatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų dėl pakartotinio kreipimosi dėl Išmokų skyrimo ir mokėjimo.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka bus numatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Vaikų išlaikymo išmokų nuostatuose.		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	<p>subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:</p> <p>9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą;</p> <p>9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą;</p> <p>9.3. narių skyrimo mechanizmas;</p> <p>9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė;</p> <p>9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu;</p> <p>9.6. individuali narių atsakomybė</p>			
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti administracinės procedūros bus numatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Vaikų išlaikymo išmokų nuostatuose.		☐ tenkina ☐ netenkina
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir	Įstatymo projekto 9 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatyta, kad Išmokos skiriamos Išmokų administratoriaus sprendimu nuo prašymo pateikimo mėnesio pirmos dienos. Sprendimas dėl Išmokų skyrimo		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	sprendimo priėmimo konkrečius terminus	arba neskystimo priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visų šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų dokumentų gavimo dienos. Įstatymo projekto 10 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad sprendimas nutraukti Išmokų mokėjimą priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo duomenų ar dokumentų, patvirtinančių šiame straipsnyje nurodytas aplinkybes, gavimo dienos. Įstatymo projekto 15 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad neteisėtai gautų Išmokų grąžinimo dalimis terminas negali būti ilgesnis kaip 12 mėnesių nuo Išmokų administratoriaus raginimo grąžinti neteisėtai gautas pinigų sumas įteikimo pareiškėjui dienos.		
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Neregamentuota		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Atsižvelgiant į tai, kad sprendimai susiję su asmens duomenimis, jie neviešinami.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės ¹	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas,	Įstatymo projekte 14 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad Išmokų administratorius, šio įstatymo nustatyta tvarka mokantis Išmokas, nuo Išmokos išmokėjimo momento įgyja teisę išieškoti iš skolininko		☐ tenkina ☐ netenkina

¹ Pavyzdžiui, aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir panašiai.

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	<p>vaikui išmokėtas Išmokas ir Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatyto dydžio palūkanas už kiekvieną įsiskolinimo dieną, skaičiuojamas nuo negrąžintos įsiskolinimo sumos. Išmokėtos Išmokos ir apskaičiuotos palūkanos iš skolininko išieškomos Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatytais valstybinio socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo būdais. Išmokų administratoriaus sprendimas iš skolininko išieškoti sumokėtas Išmokas ir (arba) palūkanas kartu yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.</p> <p>Įstatymo projekte 15 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta, kad nustatytas, kad Išmokos buvo išmokėtos neteisėtai, nes kreipdamasis dėl Išmokų metu pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis, reikalingus išlaikymo išmokoms skirti, arba Išmokų mokėjimo laikotarpiu šiame įstatyme nustatytais terminais ir tvarka nepranešė apie atsiradusias aplinkybes, turinčias įtakos teisei į Išmokas arba Išmokų dydžiui, pareiškėjas privalo grąžinti visą neteisėtai gautą pinigų sumą iš karto arba dalimis. Pareiškėjo negrąžintos neteisėtai gautos Išmokos gali būti išieškomos Valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatytais valstybinio socialinio draudimo įmokų priverstinio išieškojimo būdais.</p>		
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą ir nustatoma aiški jos skyrimo procedūra	Neregamentuota.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
----------	------------	--	--	---

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas:

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šeimos ir bendruomenių departamento Vaikų skyriaus vedėja

Dainora Bernackienė.

Teisės akto projekto vertintojas:

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Ingrida Kliukienė

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(pareigos)

(vardas ir pavardė)

(parašas)

(data)

(parašas)

(data)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VAIKŲ IŠLAIKYMO FONDO ĮSTATYMO NR. X-987
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4321, LIETUVOS RESPUBLIKOS
PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPASITURINTIEMS GYVENTOJAMS
ĮSTATYMO NR. IX-1675 8, 17 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-
493 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. birželio 16 d. išvada Nr. NV-1591	<p>1. Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje pažymima, kad įstatymuose turi būti dėstomi esminiai reguliuojamų visuomeninių santykių elementai, atsisakant procedūrinių ir techninių nuostatų, kurios priskirtinos įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų turiniui. Atsižvelgiant į tai, mūsų manymu, Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektu nauja redakcija dėstomame Vaikų išlaikymo išmokų įstatyme (toliau – Įstatymas) turėtų būti atsisakyta detalaus išmokų administratoriaus pareigų katalogo (Įstatymo 5 straipsnis), kuris pagal savo turinį turėtų būti dėstomas žemesnės galios teisės akte, pvz., administratoriaus (įstaigos) nuostatuose, apibrėžiant veiklos tikslus, funkcijas. Vertinant Įstatymo III skyrių, pažymėtina, kad Įstatyme turi būti reguliuojamas išmokų dydis, šių išmokų skyrimo sąlygos, atsisakymo skirti išmokas, išmokų mokėjimo ir nutraukimo pagrindai, tačiau išmokų mokėjimo tvarka nepriskirtina Įstatymo reguliavimo dalykui, tai turėtų būti detalizuojama</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Išmokos mokėjimo laikas yra vienas esminių dalykų, nustatytinų Vaikų išlaikymo fondo įstatymo Nr. X-987 pakeitimo įstatymo projektu nauja redakcija dėstomame Lietuvos Respublikos vaikų išlaikymo išmokų įstatyme (toliau – Įstatymas) nes kitu atveju kiltų klausimų dėl to ar pagrįstai išmokų administratorius nemoka išmokos einamąjį mėnesį. Esminės pareiškėjų ir skolininkų pareigos turi būti nustatytos Įstatyme, o jų įgyvendinimas detalizuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose Vaikų išlaikymo išmokų nuostatuose (toliau – Nuostatuose).</p>

	<p>(neapkraunant Istatymo blanketinio pobūdžio nuorodomis) išmokų mokėjimo nuostatuose (žr. Istatymo 8, 9, 11 straipsnius). Šiuose nuostatuose taip pat galėtų būti dėstomos procedūrinės taisyklės, susijusios su pareiškėjų ir skolininkų pareigomis (pvz., dėl informacijos pateikimo), o Istatymo 12 ir 13 straipsniuose nurodytų minėtų asmenų pareigų galėtų būti atsisakyta, kadangi jos savo esme yra paremtos bendru Istatymo reguliavimo turiniu (pvz., Istatymo 13 straipsnio 2 punktas tam tikra apimti atkartoja Istatymo 14 straipsnio 1 dalies reguliavimą).</p>	
	<p>5. Istatymo 4 straipsnio 1 dalies reguliavimas dėl registro ir valstybės informacinių sistemų duomenų teikimo yra perteklinis, nes tai sprendžiama pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą. Kartu diskutuotina Istatymo 4 straipsnio 1 dalies nuostata, pagal kurią išmokų administratoriui suteikiama teisė gauti duomenis ir informaciją iš fizinių ir juridinių asmenų, reikalingą išmokų administratoriaus funkcijoms vykdyti, t. y., neaišku, kokie tai duomenys, kokių funkcijų vykdymui jie būtų reikalingi, neaišku, ar čia patektų ir asmens duomenys, tačiau tuomet fizinių ir juridinių asmenų kaip asmens duomenų valdytojų teises reguliuoja asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojantys teisės aktai ir jais tokiais atvejais turėtų būti vadovaujama. Kartu pažymime, kad šios nuostatos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į tai, kad dėl vaikų išlaikymo išmokų bus galima kreiptis tiesiogiai (prieš tai nesikreipiant į antstolį), išmokų administratoriui būtina turėti galimybę gauti įvairią informaciją iš visų šaltinių, kurie galėtų patvirtinti arba paneigti, kad išlaikymas vaikui nėra mokamas. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. liepos 22 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FA-P- 10-5-11-1 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ nurodyta, kad „siekiant sumažinti žalos valstybės biudžetui atsiradimo tikimybę tais atvejais, kai pareiškėjas nevykdo įstatyme nustatytos pareigos informuoti apie pasikeitusias aplinkybes, tikslinga įstatyme nustatyti Vaikų išlaikymo fondo administratoriaus teises, pareigas ir priemones, kuriomis administracija atliktų nuolatinius tikrinimus aplinkybių, turinčių įtakos teisei gauti išmoką“.</p>

	<p>nebuvo pateiktos įvertinti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Be to, pastebime, kad Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies formuluotės tikslintinos loginiu aspektu (vienu atveju akcentuojamas duomenų pateikimo terminas, kitu – forma).</p>	
	<p>11. Siekiant reguliavimo aiškumo, Įstatymo 12 straipsnio 4 punkte turėtų būti atskleistas pareiškėjo pareigos „atlyginti kitą susijusią žalą“ turinys (kokia tai žala, kokiais kriterijais remiantis bus vertinama sąsaja ir pan.), taip pat skolininko pareigos pateikti išmokų administratoriui informaciją, turinčią įtakos skiriant ir mokant išmokas (žr., Įstatymo 13 straipsnio 1 punktą; kokia tai informacija, kokiais terminais ji būtų teikiama ir pan.), apimtys.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žala, jos dydis, ryšys su neteisėtais veiksmais yra įrodinėjimo dalykas, tačiau svarbu Įstatyme nustatyti, kad neteisėtai išmokas gavęs pareiškėjas turi ne tik grąžinti jas, bet atlyginti kitą neteisėtu išmokų gavimu padarytą žalą. Skolininkas turi pareigą pateikti visą savo turimą informaciją, turinčią įtakos skiriant ir mokant išmokas, jos pateikimo terminas yra Įstatymo įgyvendinimo klausimas, reguliuotinas Nuostatuose įtvirtintomis normomis.</p>

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukauskis

Teisėsaugos įstatymų vedėja

Alesia Rynkevič

20170621